

УДК 004.415.5

С.І. Сасага, Г.М. Осухівська, канд. техн. наук, доц

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

VOIP ТРАФІК КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ

S.I. Sasaha, H.M. Osukhivska Ph.D., Assoc. Prof.

VOIP TRAFFIC NETWORKS

Розвиток послуг зв'язку за останнє десятиліття мав чітку спрямованість у бік широкого використання мереж на базі протоколу IP з метою передачі мовних повідомлень. З'явилося безліч різних технологій побудови мереж фіксованого, мобільного та конвергентного зв'язку на базі концепції передачі голосу шляхом накладання на IP - VoIP. Одночасно з розвитком технологій змінювалися і основні проблеми при проектуванні та експлуатації мереж зв'язку. Протокол, який забезпечує передачу голосу для сигналізації в VoIP – протокол SIP.

Протокол SIP (Session Initiation Protocol - протокол встановлення сесії) є стандартом для сучасних телекомунікаційних мереж. В даний час існує декілька основних напрямів досліджень трафіку даного протоколу. До основних топологій мережі SIP належать такі: «декілька джерел», «кожен з кожним», «граничний сервер». При топології «декілька джерел» дані, що передаються до кінцевого вузла розподіляються на сервери, які знаходяться на шляху і об'єднуються вже на сервері-отримувачі. При топології «кожен з кожним» кожен сервер може обмінюватись даними безпосередньо один з одним без посередників. При топології «граничний сервер» - дані від серверів проходять через так званий граничний сервер, який адресує трафік конкретному серверу-одержувачу.

Актуальною задачею при цьому є дослідження трафіку протоколу сигналізації SIP, отриманого на діючій мультисервісній мережі, на предмет виявлення в ньому характерних властивостей для подальшого їх застосування з метою керування перевантаженнями. У реальних умовах перевантаження виникають в короткі проміжки часу і обумовлені появою нових джерел трафіку, що може призвести до небажаних наслідків, таких як тривалі затримки і втрата викликів та створює серйозну проблему для контролю якості функціонування мереж.

Основну увагу при розробці методів керування перевантаження в мережах SIP необхідно звернути на усунення ефекту «колапсу сервера», тобто перевантаження сервера, коли всі ресурси відправленні на відбій викликів і сервер знаходиться в стані неможливості обслуговування існуючих викликів. В такому випадку керуючий сервер в разі перевантаження матиме можливість обслуговувати максимально можливу кількість викликів адресовану йому, а механізм управління перевантаженнями дозволить скоротити час встановлення з'єднання.

Розроблено рекомендації щодо практичної реалізації запропонованого методу обслуговування викликів на сервері SIP. Виконання запропонованих рекомендацій передбачають внесення додаткових параметрів конфігурування SIP-сервера в модулі контролю перевантаження. Запропоновано використання цього методу спільно з системою моніторингу мереж сигналізації та системами моніторингу ресурсів вузлів мережі SIP для забезпечення контролю стану мережі та фіксації перевантажень і поломок.